

Vägledning

vid tillämpning av LFG 21

för leverans av påbyggnationer som karosserier, tippar, kranar, rullflakväxlare, liftdumper och tankbyggnationer m.m. samt släpvagnar

Version 2021-08-30

Utgivna år 2021 av Lastfordonsgruppen (LFG), representant för påbyggarna och Motorbranschens Riksförbund (MRF), representant för återförsäljarna.

LASTFORDONSGRUPPEN

För bilbranschens bästa

Denna vägledning har tagits fram i samarbete mellan Lastfordonsgruppen (LFG) och Motorbranschens Riksförbund (MRF) i samband med publiceringen av LFG 21. Dokumentet syftar till att tydliggöra bakomliggande tankar och motiv till vissa av formuleringarna i LFG 21. Vägledningen ska betraktas som ett levande dokument vilket kommer att uppdateras och kompletteras allt eftersom behov uppstår.

Tillämplighet

1. För att säkerställa att LFG 21 blir en del av avtalet är det viktigt att både åberopa och bifoga LFG 21 så tidigt som möjligt i affären, helst redan i offerten. Mallen för orderbekräftelse (se bilaga "Orderbekräftelse") bör användas som standard vid ordererkännande för att säkerställa rätt specifikation. Se till att orderbekräftelsen signeras av bägge parter. Hänvisa inte till FO (fabriksordernummer), utan skriv i klartext så att köparen tar sitt ansvar och läser igenom hela orderbekräftelsen. (Se också bilaga "Uppgifter vid orderläggning av påbyggnation".)

Sista dag för ändringar av specifikation eller ordergenomgångsdag bör anges i orderbekräftelsen hos påbyggaren. Denna dag infaller normalt senast sex (6) veckor innan chassiankomst eller sammanfaller med den sista dagen för ändring hos chassitillverkaren.

Information om att beställda tillägg och ändringar kan medföra kostnader bör framgå av orderbekräftelsen, t.ex. genom förtydligande enligt nedan:

"Köparen är införstådd med att, av köparen, beställda tillägg och ändringar kan medföra extra kostnader. Det kan inte garanteras att begärda tillägg och ändringar kan genomföras. Tillägg och ändringar ska skriftligen beställas av köparen och skriftligen bekräftas av säljaren."

Definition

2. Av definitionen "skriftligt" och "skriftligen" framgår att det avser en handling underskriven av båda parter eller brev, elektronisk post eller andra kommunikationsformer som parterna har kommit överens om. Då såväl fysiska brev som elektronisk post kan komma bort och således inte nå mottagaren, är det alltid upp till avsändaren att säkerställa att mottagaren tagit emot det som översänts. Vid viktig korrespondens bör avsändaren därför alltid be mottagaren om mottagningsbekräftelse.

Lagar m.m.

4. Säljaren ska alltid ta hänsyn till, vid varje tillfälle, gällande regelverk. De allmänna leveransbestämmelserna ger inte några uttömmande referenser till överlappande/överordnat regelverk. Detta skulle göra leveransbestämmelserna mycket omfattande och samtidigt medföra ett svårhanterligt uppdateringsarbete. Det sista stycket i punkt 4 är ett exempel på en hänvisning till ett överordnat regelverk.

Hänvisningen till Maskindirektivet anses dock vara så pass viktig att den är kvar i LFG 21. Vid tidpunkten för utformningen av LFG 21 pågick en revidering av Maskindirektivet med målsättning, bland annat, att göra om rättsakten till en förordning som är direkt gällande i varje medlemsstat. Eftersom ikraftträdandet av den nya förordningen låg bortom tidpunkten för publiceringen av LFG 21 valdes att behålla den äldre skrivningen "EG:s maskindirektiv" i LFG 21.

Ansvar för mottagen egendom

5. Systematisk och dokumenterad mottagningskontroll bör göras och dokumenteras med bl.a. foto, vilket underlättar för eventuellt kommande diskussioner om skador (se bilaga "Mottagningskontroll chassi").

För skador som inträffar på mottagen egendom är säljaren fri från ansvar endast om denne kan visa att skadan inte beror på försummelse från säljarens sida. Säljaren får ett vårdansvar för mottagen egendom från tidpunkten då säljaren kvitterat att Godset är mottaget. Säljarens ansvar upphör normalt när Godset har avhämtats (t.ex. genom att nycklarna till fordonet har överlämnats till köparen eller när fordonet på köparens begäran har ställts på en överenskommen plats och låsts). Med anledning av säljarens vårdansvar för köparens egendom bör säljaren se över så att han har ett försäkringskydd som täcker detta ansvar.

Om det hos köparen råder tvivel om huruvida säljaren har förmåga att ta god vård om chassi och annan egendom som köparen överlämnat, och/eller tvivel kring säljarens förmåga att ge ersättning för skador vållade av säljaren, bör parterna avtala om att säljaren ska teckna en försäkring avseende den mottagna egendomen.

Leveransklausul

6. Det rekommenderas att alltid ha tillgång till gällande version av INCOTERMS (som finns som bok utgiven av Internationella Handelskammaren, ICC) och noga beakta hur eventuella överenskommelser kring andra leveransklausuler än Ex Works i punkt 6 i LFG 21, inverkar på säljarens ansvar.

Leveranstid

8. Parterna preciserar leveranstidpunkten i det individuella avtalet. Anger parterna i avtalet ett bestämt datum eller en viss vecka/veckor som leveranstidpunkt uppstår inga tolkningsproblem. I sistnämnda fall har säljaren rätt att leverera valfri arbetsdag under den angivna veckan.

Av punkt 8 framgår omständigheter som vid leveransförsening berättigar till förlängd leveranstid. Leveranstiden ska förlängas så mycket som med hänsyn till omständigheterna är skäligt bl.a. på grund av ändringsarbeten till följd av lagändring som tillkommit efter beställning och som säljaren inte känt till eller bort känna till vid beställning.

9. Om säljaren har anledning att befara att avtalad leverans kommer att försenas, exempelvis på grund av brist på vitala komponenter, är det viktigt att säljaren omgående informerar köparen om den uppkomna situationen i syfte att finna en så bra lösning som möjligt för bägge parter.

Av sista stycket i punkt 9 framgår att köparen förlorar sin rätt till vite om han inte har framställt krav härom inom sex månader efter att leverans skulle ha skett. Även om det inte skulle finnas någon som helst dialog mellan säljare och köpare efter avtalets ingående är det rimligt att anta att det ligger i köparens intresse att ta kontakt med säljaren senast vid avtalad leveranstidpunkt, eller strax därefter.

Köparens dröjsmål

11. Skrivningarna i punkt 11 speglar skrivningarna i punkt 9, men med fokus på köparens dröjsmål. Det är rimligt att anta att säljaren relativt omgående kontaktar köparen om denne inte tillhandahåller chassi eller annan egendom vid överenskommen tidpunkt. På samma sätt som i punkt 9 säger det sista stycket i punkt 11 att säljaren förlorar sin rätt till vite, om han inte har framställt krav härom inom sex månader efter att köparen skulle ha tillhandahållit egendomen.

Pris och betalning

16. Leveransbestämmelserna säger i punkt 16 att det avtalade priset ska faktureras med 10 % vid avtalets ingående. För säljaren kan detta förskott vara av stor betydelse eftersom säljaren kan behöva ligga ute med stora belopp fram till dess att affären är avslutad. Vid behov kan köparen ta hjälp av en tredje part för att finansiera förskottet. Det viktiga är att säljaren som bygger bilen inte får funktion som kreditgivare åt köparen. Detta är sällan en del av säljarens kärnverksamhet.

Äganderättsförbehåll

18. Äganderättsförbehåll fungerar sällan i en obeståndssituation. Detta beror på tvingande rättspraxis från Högsta domstolen. Om bil och påbyggnad levereras som en helhet av samma part bör ett äganderättsförbehåll kunna fungera.

Ansvar för fel

22. Den av Lastfordonsgruppen framtagna reklamationsblanketten bör användas vid reklamationer (se bilaga "Reklamationsedel"). Om köparen använder den, kan inte säljaren neka och hänvisa till annan rutin. Det skall noteras att det är en ansökan om garantiersättning.

23. Det är viktigt att kommunicera med slutkunder och verkstäder att ett fel måste reklameras innan slutkunden själv, eller genom tredje part, lägger ner någon tid och kostnad på att åtgärda felet.

Genom att köparen anlitar ett av säljaren godkänt serviceställe bedöms sannolikheten bli större för att felet åtgärdas på ett kostnadseffektivt sätt, jämfört med om felet åtgärdas av ett serviceställe utan motsvarande relation till säljaren.

Det kan givetvis vara så att ett fel måste åtgärdas vid en tidpunkt som ligger utanför säljarens, eller dennes godkända serviceställens, öppettider. Köparen har då rätt att åtgärda felet själv eller genom tredje part som inte är något av säljarens godkända serviceställen. Köparen erhåller då ersättning från säljaren motsvarande rimlig tidsåtgång och skäligt pris för tillförda reservdelar.

I det fall slutkunden väljer att själv, eller genom tredje part, lägga tid och kostnad på att avhjälpa ett fel ska köparen kunna uppvisa dokumentation på vad som blivit åtgärdat.

Som en sista möjlighet kan köparen, på egen bekostnad, inställa godset hos säljaren.

24. Enligt punkt 24 ska köparen behålla felaktiga delar som bytts ut enligt punkt 19, för att på säljarens begäran kunna skicka tillbaka dem till säljaren inom tre månader från avhjälpandetillfället. Det kan finnas många anledningar till att köparen inte vill behålla utbytta delar ända upp till tre månader. Köpare och säljare bör därför så snart som möjligt efter avhjälpandetillfället komma överens om huruvida köparen ska skicka tillbaka delarna till säljaren. På detta sätt behöver köparen inte avsätta utrymme för utbytta delar som säljaren eventuellt inte är intresserad av att få i retur.

Befrielsegrunder (force majeure)

29. Punkt 29 innehåller en icke uttömmande lista med exempel på omständigheter som kan utgöra befrielsegrunder om de medför att avtalets fullgörande hindras eller blir oskäligt betungande för någon part. Det är viktigt att notera skrivningen i sista stycket som säger att omständigheterna utgör befrielsegrund endast om deras inverkan på avtalets fullgörande inte kunde förutses då avtalet ingicks. Om ett avtal ingås under t.ex. pågående pandemi eller mobilisering går det således inte att hävda force majeure med hänvisning till just dessa omständigheter.